

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect perioada 2020-2023

Valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național în contextual integrării europene Cifra proiectului 20.80009.1606.01

Realizările din cadrul proiectului (obiectul de cercetare – limba română) au vizat: revalorificarea elementului static al limbii române, a fundamentelor greco-latine în stabilirea profilului terminologic în limba română în contextul internaționalizării, al standardizării și al unificării terminologiilor; valorificarea textelor românești vechi; reactualizarea patrimoniului onomastic și a celui toponimic, identificarea elementelor dinamice ale limbii; elucidarea fenomenelor lingvistico-terminologice în limba română la nivelurile: morfologic, lexical, semantic, funcțional etc.; salvagardarea arhivei dialectologice; digitalizarea și transliterarea în alfabet latin a textelor dialectale, a dicționarelor etc.

A fost creat și actualizat încontinuu site-ul *LogosPlus* (logosplus.ifr.md), portal de resurse filologice, destinat publicului larg, care promovează norma și esteticul limbii române (tablete de etimologizare și de cultivare a limbii române (166), 39 de tablete video). Secțiunea *Dicționare online* cuprinde platforma de administrare a dicționarelor electronice elaborate și încărcate pe portalul <https://dex.ifr.md/litera>: *Dicționarul de sinonime al limbii române*; *Dicționarul explicativ uzual al limbii române*; *Dicționarul explicativ al limbii române actuale (cu sinonime, antonime, paronime și exemple)* (în 4 volume); *Dicționarul de cuvinte și sensuri noi*; *Dicționarul poliglot de aforisme și expresii latine*; *Dicționarul de antonime*; *Dicționarul de cuvinte, locuțiuni și expresii echivalente*; *Dicționarul poliglot de marketing*; *Micul dicționar etimologic al limbii române*; *Micul dicționar român-englez de termeni-metaforă ș.a.*

S-au realizat emisiuni de cultivare a limbii române în baza tabletelor de corectitudine a limbii (incluse în culegerea *Ființa cuvântului*, p. I, II), elaborate de către cercetătorii Institutului, acestea fiind difuzate pe postul Axial TV.

Au fost realizate 2427 de avize de etimologizare a numelor și a prenumelor, care explică și arată varianta corectă a numelor și prenumelor.

La tema proiectului, s-au publicat **280** de lucrări științifice: **9** studii monografice, **13** dicționare, **4** lucrări științifico-metodice și didactice, **3** culegeri științifice, **2** capitole în culegeri internaționale/naționale, **1** articol indexat SCOPUS, **18** articole în reviste din străinătate recunoscute, **63** articole în reviste din Registrul Național al revistelor de profil, categoria B, **23** articole în alte reviste naționale, **21** de articole în culegeri de lucrări științifice editate peste hotare și în Republica Moldova, **101** articole în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare și în Republica Moldova), naționale, naționale cu participare internațională, **5** teze la conferințe științifice naționale/internaționale, **11** recenzii, **6** numere ale revistei „Philologia” (2020, 2021).

Au fost prezentate **194** de comunicări în cadrul manifestărilor științifice: manifestări științifice internaționale (în străinătate) – 27, manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova) – 69, manifestări științifice naționale – 56, manifestări științifice cu participare internațională – 42. Au fost susținute 2 teze de doctorat.

Astfel, scopul și obiectivele propuse în cadrul acestui proiect (etapele 2020-2023) au fost realizate.

The scientific achievements within the project (research object – the Romanian language) aimed at revaluing the static element of the Romanian language, the Greco-Latin foundations in establishing the terminological profile in the Romanian language in the context of internationalization, standardization, and the unification of terminologies; valorising old Romanian texts; updating onomastic and toponymic heritage, identifying dynamic elements of the language; elucidating linguistic and terminological phenomena in the Romanian language at morphological, lexical, semantic, functional levels, etc.; preserving the dialectological archive; digitizing and transliterating dialectal texts, dictionaries, etc., into the Latin alphabet.

The *LogosPlus* website (logosplus.ifr.md) was created and continuously updated, serving as a portal for philological resources for the general public. It promotes the norm and aesthetics of the Romanian language through linguistic tablets for etymologizing and cultivating the Romanian language (164 tablets, 39 video tablets). The Online Dictionaries section includes the platform for managing electronic dictionaries developed and uploaded on the portal <https://dex.ifr.md/litera>: *Dicționarul de sinonime al limbii române*; *Dicționarul explicativ uzual al limbii române*; *Dicționarul explicativ al limbii române actuale (cu sinonime, antonime, paronime și exemple)* (4 volumes); *Dicționarul de cuvinte și sensuri noi*; *Dicționarul poliglot de aforisme și expresii latine*; *Dicționarul de antonime*; *Dicționarul de cuvinte, locuțiuni și expresii echivalente*, *Dicționarul poliglot de marketing*; *Micul dicționar etimologic al limbii române*; *Micul dicționar român-englez de termeni-metaforă*, etc.

TV programs promoting the Romanian language correctness were broadcast on Axial TV, later included in the collection "Ființa cuvântului" (parts I and II), developed by the scientific researchers from the Institute.

A total of 2427 certificates of etymologization of first and last names were issued, explaining and showing the correct version of names.

Within the project, **280** scientific papers were published: **9** monographic studies, **13** dictionaries, **4** scientific-methodological and didactic works, **3** scientific collections, **2** chapters in international/national collections, **1** SCOPUS-indexed article, **18** articles in recognized foreign journals, **63** articles in journals included in the National Register of Profile Journals, category B, **23** articles in other national journals, **21** articles in collections of scientific papers published in Moldova and abroad, **101** articles in proceedings of international scientific conferences (in Moldova and abroad), national conferences, national conferences with international participation, 5 theses at national/international scientific conferences, 11 reviews, and 6 issues of the "Philologia" journal (2020, 2021).

A total of **194** participations at scientific events have been registered: international scientific events (abroad) – 27, international scientific events (in Moldova) – 69, national scientific events – 56 and scientific events with international participation – 42. Two doctoral theses were defended.

Consequently, the goals and objectives set within this project (stages 2020-2023) have been achieved.